

POSTANOWIENIE

24 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 24 maja 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa H. L.

przeciwko S. A.

o ustalenie nieważności umowy,

na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Koninie

postanowieniem z 24 kwietnia 2024 r., I C 280/23,

o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu

**odmawia przekazania sprawy innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Koninie postanowieniem z 24 kwietnia 2024 r. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie - na podstawie art. 44¹ k.p.c. - sprawy z powództwa H. L. przeciwko S. A. o ustalenie nieważności umowy innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym. W uzasadnieniu wskazał, że w toku procesu powód wniósł o „przeniesienie sprawy do innego sądu, gdyż zdaniem powoda w tutejszych sądach jest on traktowany jak intruz, nikt nie chce się zgodzić z jego racjami i dlatego powód chciałby, aby sprawę rozpoznawał Sąd Okręgowy w Warszawie”. Powyższa okoliczność - zdaniem Sądu Okręgowego - oznacza, że powód wyraził swoje wątpliwości co do bezstronności sądu i słuszne wydaje się przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 44¹ k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie art. 44¹ k.p.c., Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego (§ 1); o przekazanie sprawy może wystąpić sąd właściwy (§ 2).

Należy podkreślić, że przepisy regulujące właściwości sądu mają istotne znaczenie z punktu widzenia właściwego ukształtowania prawa do sądu (por. art. 45 Konstytucji RP), a instytucja uregulowana w art. 44¹ k.p.c. stanowi wyjątek od kodeksowej zasady rozpoznawania sprawy przez sąd miejscowo właściwy. W konsekwencji art. 44¹ k.p.c. podlega ścisłej interpretacji. Do przekazania sprawy innemu sądowi może dojść jedynie w razie powstania okoliczności faktycznych odnoszących się do przedmiotowych lub podmiotowych cech konkretnej sprawy, świadczących jednoznacznie o tym, że rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy według przepisów k.p.c. byłoby niezgodne z interesem publicznym i sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości, gdyż godziłoby w społeczny odbiór sądu jako bezstronnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2020 r., sygn. akt V CO 1/20, nie publ.).

Przytoczone przez Sąd Okręgowy okoliczności dotyczące wątpliwości powoda co do bezstronności sądu, nie pozwalają na przyjęcie, że dobro wymiaru sprawiedliwości, a w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego, wymaga rozpoznania tej sprawy przez inny sąd równorzędny.

Należy podkreślić, że okoliczności wynikające z przesłanki dobra wymiaru sprawiedliwości muszą być realne i stwarzać rzeczywiste zagrożenie dla prawidłowości funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Obawa wystąpienia w opinii społecznej przekonania, że sprawa nie zostanie w tym sądzie bezstronnie rozpoznana musi być realna, a nie hipotetyczna. Nie uzasadniają istnienia takiej obawy okoliczności przytoczone przez Sąd Okręgowy.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy uznał, że nie ma podstaw do zastosowania instytucji przewidzianej w art. 44¹ k.p.c.

[SOP]

[ms]